

Suvestinė redakcija nuo 2021-07-01 iki 2021-09-17

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [103-4604](#), i. k. 1021010ISTA0IX-1132

Nauja redakcija nuo 2018-03-01:

Nr. [XIII-992](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01004

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS
ĮSTATYMAS**

2002 m. spalio 10 d. Nr. IX-1132
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai (įmonės, įrenginiai ir turtas bei ūkio sektoriai) ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonose (toliau – apsaugos zonos) esantis turtas ir teritorija bei ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojų sandoriai būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių, ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

2. Įtraukiant įmones, įrenginius ir turtą į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašus ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą, vertinamos grėsmės, pavojai ir rizikos veiksniai nacionalinio saugumo interesams, kaip tai suprantama Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Nacionalinio saugumo strategijoje.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar įmonių, kurios valdo, naudoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą ar jais disponuoja, taip pat kitų įmonių, kurios veikia nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, organams draudžiama priimti šio įstatymo tikslui prieštaraujančius sprendimus.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimai, kuriais pagal šį įstatymą gali būti ribojami, sustabdomi ar panaikinti sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla, priimami nepažeidžiant Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2016 C 202, p. 47) 52 ir 65 straipsnių nuostatas.

5. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių atskiras juridinių asmenų teisinės formas ir veiklą reglamentuojantys įstatymai, taip pat kiti įstatymai taikomi tiek, kiek jie neprieštarauja šiam įstatymui.

6. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo 5 priede.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės:

1) šio įstatymo 2 priede nurodytos pagal savo paskirtį ar veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei;

2) valstybės valdomos bendrovės, kurioms buvo perleista nuosavybės teisė į valstybei priklausančias šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės akcijas.

2. **Investuotojas** – Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas arba trečiosios valstybės investuotojas, kuris:

1) siekia įgyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, šiame įstatyme nurodytą akcijų arba konvertuojamųjų obligacijų dalį arba yra jas įgijęs;

2) siekia įgyti teisę naudotis šiame įstatyme nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalies suteikiamomis neturtinėmis teisėmis sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį arba yra jas įgijęs;

3) turi įgijęs ar siekia įgyti šiame įstatyme numatytas teises į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą arba turtą, kuris yra nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane ir kurio perleidimui yra būtinas Vyriausybės pritarimas;

4) turi įsigijęs ar siekia įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę šiame punkte nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime;

5) įsigydamas turtą ar kitais būdais ketina vykdyti, vykdo veiklą šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytos apsaugos zonos teritorijoje arba kuris turi ar siekia įsigyti šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytos apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę tokio juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę šiame punkte nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime.

6) siekia vykdyti ar vykdo veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

3. Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas – Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančios valstybės pilietis arba šiose valstybėse įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, išskyrus atvejus, kai 1/4 ar daugiau balsavimo teisių tokio juridinio asmens ar kitos organizacijos dalyvių susirinkime priklauso trečiajai valstybei, jos kontroliuojamiems juridiniams asmenims arba piliečiams.

4. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius – Lietuvos Respublikos valstybei ir visuomenei ypač svarbios veiklos, kurią nutraukus, sutrikdžius, apribojus ar nustojus vystyti gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, sritis.

5. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės.

6. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas – projektuojami, statomi ar esami įrenginiai ir turtas, nurodyti šio įstatymo 4 priede, kuriuos, vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis, būtina apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių.

7. Nacionalinio saugumo interesai – saugomi gyvybiniai ir pirmaeiliai valstybės saugumo interesai, kaip jie suprantami Nacionalinio saugumo strategijoje, transeuropinės infrastruktūros plėtra bei Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtinti esminiai visuomenės interesai, įskaitant svarbiausių bendrus interesus atitinkančių paslaugų teikimą ir kita.

8. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės:

1) šio įstatymo 1 priede nurodytos pagal savo paskirtį ar veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei;

2) valstybės valdomos bendrovės, kurioms buvo perleista nuosavybės teisė į šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės akcijas.

9. Sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas ar sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, – Vyriausybės priimtas sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas ar sandoris kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

10. Trečiasis asmuo – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pagal sandorius, nurodytus šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje, suteikiama teisė gauti prieigą ar kitaip susipažinti su įmonės saugumo planuose ar kituose įmonės vidaus dokumentuose nustatytais ryšių ir informacinėmis sistemomis (ar jų dalimis), kurios yra reikšmingos įmonės veiklai, šių ryšių ir informacinių sistemų (ar jų dalių) technologijomis, duomenų bazėmis ar jose esamais duomenimis arba šiems asmenims būtų suteikta teisė aptarnauti ar kitaip susipažinti su tokiomis ryšių ir informacinėmis sistemomis (jų dalimis).

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

11. Trečioji valstybė – valstybė, nepriklausanti Europos Sąjungai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

12. Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – šio įstatymo 3 priede nurodytos pagal savo paskirtį ar veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei, savivaldybei, valstybės valdomai bendrovei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų arba kurių akcijos šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims nepriklauso.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

13. Trečiosios valstybės investuotojas – trečiosios valstybės pilietis arba trečiojoje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančioje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, kurių dalyvių susirinkime 1/4 ar daugiau balsavimo teisių priklauso trečiajai valstybei, jos kontroliuojamiems juridiniams asmenims arba piliečiams.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

14. **Valstybės valdoma bendrovė** – akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

15. Šiame įstatyme vartojama sąvoka „sutartinai veikiantys asmenys“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme, sąvoka „kontroliuojantis asmuo“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, sąvoka „ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojas“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

3 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, nuosavybės teise priklausantys valstybei arba savivaldybėms, įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduoti, išskyrus nuosavybės teisių perdavimą, nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kuris negali jam perduotų įrenginių ir turto perduoti ar kitaip perleisti kitų asmenų nuosavybėn, jų įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises į juos, jais garantuoti, laiduoti ar kitu būdu jais užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, nuosavybės teise priklausantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms arba investuotojams, gali būti perduoti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui ar tokio investuotojo reikalavimams užtikrinti šie įrenginiai ir turtas gali būti įkeisti arba jiems gali būti nustatyta hipoteka, nebent šioje dalyje nurodytas teises riboja kiti įstatymai.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą valdantys, naudojantys ar jais disponuojantys šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti subjektai turi užtikrinti šio įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nurodytų reikalavimų laikymąsi.

4. Vyriausybė, vadovaudamasi šio įstatymo 4 priede nurodytu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašu, nustato, kokie konkretūs įrenginiai ir turtas sudaro nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

4 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonos

Apsaugos zonas, įvertinusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto specifiką, taip pat rizikos veiksnių keliamą apsaugos poreikį, nustato Vyriausybė. Lietuvos

Respublikos aplinkos ministerija ir savivaldybių administracijos, rengdamos ar tikslindamos teritorijų planavimo dokumentus, turi atsižvelgti į Vyriausybės nustatytas apsaugos zonas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

5 straipsnis. Operatorių, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, teisių įgyvendinimas

Vyriausybė ir valstybės institucijos, priimdamos sprendimus ir sudarydamos susitarimus, valstybės valdomų akcinių bendrovių akcijų valdytojai, priimdami sprendimus, sudarydami susitarimus ir įgyvendindami valstybei nuosavybės teise priklausančių elektros perdavimo sistemos operatoriaus, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus ir (ar) paskirtojo kaupimo sistemos operatoriaus, numatyto Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatyme (toliau – paskirtasis kaupimo sistemos operatorius), akcijų suteikiamas neturtines teises, užtikrina, kad:

1) elektros perdavimo sistemos operatorius, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, įvertinę atitinkamų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto funkcinę paskirtį, prisidėtų prie pagrindinio Lietuvos Respublikos energetikos sistemos uždavinio įgyvendinimo – neribotą laiką, nepriklausomai, saugiai ir patikimai aprūpinti Lietuvos vartotojus elektros energija ir (arba) šiluma bei gamtinėmis dujomis ekonomiškai palankiausiomis sąlygomis;

2) Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema sugebėtų užtikrinti savarankišką elektros energijos generavimą ir būtų parengta neatidėliotinam prisijungimui prie kontinentinės Europos elektros tinklų darbui sinchroniniu režimu, kai tik bus įrengtos elektros tinklų jungtys, įgyvendintos techninės priemonės ir atlikti veiksmai, reikalingi tam, kad Lietuvos Respublika taptų kontinentinės Europos elektros tinklų dalimi;

3) gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už Lietuvos Respublikos dujų perdavimo sistemos saugią ir patikimą veiklą bei plėtrą, įgyvendintų regioninės reikšmės dujų perdavimo sistemos plėtros projektus, kurie yra svarbūs Europos Sąjungos dujų sektoriaus vystymo tikslams pasiekti, diversifikuotų dujų tiekimo šaltinius, sudarytų sąlygas maksimaliai išnaudoti Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalo pajėgumus ir užtikrintų gamtinių dujų sistemos darbo saugumą ir patikimumą;

4) paskirtasis kaupimo sistemos operatorius, atsakingas už elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos įrengimą, eksploatavimą, priežiūrą ir valdymą, saugiai ir patikimai išimties tvarka teiktų izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo rezervo užtikrinimo paslaugą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-233](#), 2021-04-01, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07424

6 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs yra šie ūkio sektoriai:

- 1) energetikos;
- 2) transporto;
- 3) informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- 4) finansų ir kredito;
- 5) karinės įrangos.

2. Vyriausybė nustato ir konkrečiai nurodo, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi.

7 straipsnis. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, bet kokios akcijų dalies perleidimui reikalingas Seimo pritarimas. Nuosavybės teisė į valstybei priklausančias pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijas gali būti perleista įstatymų nustatyta tvarka.

2. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijai (toliau – Komisija), kuri sprendama, ar šie veiksmai neprieštaruoja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą.

3. Jeigu dėl pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, reorganizavimo, pertvarkymo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės įstatiniame kapitale sumažėtų valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis, tai tokiam reorganizavimui, įstatinio kapitalo didinimui, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, turi pritarti Seimas.

4. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu

akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodytos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

5. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, konvertuojamųjų obligacijų, kurios, jas pakeitus į akcijas, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteiktų 1/4 ar daugiau balsų šioje dalyje nurodytos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

6. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijų, kurios priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, valdytojai ar savininkai, suteikdami teisę naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimus balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, turi užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikiama teisė naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimai balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, laikytųsi reikalavimų ir pareigų, taikomų patiems šioje dalyje nurodytų akcijų valdytojams ar savininkams.

8 straipsnis. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Komisijai, kuri sprendama, ar šie veiksmai neprieštarauja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą.

2. Jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, valstybei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad įvykdžius šiuos veiksmus valstybei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų

susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, turi pritarti Seimas.

3. Jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, valstybės valdomai bendrovei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad įvykdžius šiuos veiksmus valstybės valdomai bendrovei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, turi pritarti Vyriausybė.

4. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

5. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės konvertuojamųjų obligacijų, kurios, jas pakeitus į akcijas, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteiktų 1/4 ar daugiau balsų šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

6. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų, kurios priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, valdytojai ar savininkai, suteikdami teisę naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimus balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, turi užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikiama teisė naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimai balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, laikytųsi reikalavimų ir pareigų, taikomų patiems šioje dalyje nurodytų akcijų valdytojams ar savininkams.

9 straipsnis. Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu

akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/3 ar daugiau trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

2. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės konvertuojamųjų obligacijų, kurios, jas pakeitus į akcijas, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteiktų 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

10 straipsnis. Bendrosios nuostatos dėl investuotojų

1. Investuotojais gali būti fiziniai asmenys, privatūs ir viešieji juridiniai asmenys, kitos organizacijos, kurie nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

2. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams (toliau – patikra arba patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams) atliekama ir sprendimas dėl jo priimamas vadovaujantis šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais kriterijais ir šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

3. Kituose įstatymuose gali būti numatyti atvejai, kai visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai apsaugoti arba taikant atsakomąsias priemones trečiosioms valstybėms investuotoju negali būti konkrečios trečiosios valstybės investuotojas ar negali būti vykdoma konkreti veikla, pripažinta kelianti grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2708](#), 2019-12-19, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21555

4. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, taip pat valstybės valdomos bendrovės ir jų dukterinės bendrovės atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

5. Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai

priklausančios valstybės, taip pat akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės teisinę formą atitinkantys ribotos atsakomybės juridiniai asmenys, kuriuose šių valstybių centrinės, regioninės ir (ar) vietos valdžios institucijoms priklauso daugiau kaip 1/2 balsų, suteikiančių šių juridinių asmenų vertybinių popierių ar dalių, išreiškiančių kapitalą, tarptautinės finansų organizacijos, kurių narė yra Lietuvos Respublika, taip pat kitos tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos, kurių tikslai, investavimo politika ir veikla nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra šio įstatymo 12 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytais atvejais nėra atliekama.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

6. Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai, vykdančys ilgalaikę veiklą Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančioje valstybėje ir turintys patirties atitinkamoje srityje, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas, valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad kyla rizikos veiksnių, pavojų ar grėsmių nacionalinio saugumo interesams, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra šio įstatymo 12 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytais atvejais nėra atliekama, išskyrus atvejus, kai patikra atliekama šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodytų subjektų iniciatyva, jeigu paaiškėja šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytos aplinkybės arba šie subjektai turi duomenų, kad tokio investuotojo planuojama vykdyti ar vykdoma veikla arba įsteigto juridinio asmens organų priimami sprendimai gali kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams, arba investuotojas kelia riziką arba neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

7. Kai investuotojas yra juridinis asmuo ar kita organizacija, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir jį kontroliuojantys asmenys.

8. Investuotojo sandoriai, prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėti ir negalioja nuo jų sudarymo momento, išskyrus šio įstatymo 14 straipsnyje nurodytus sandorius, kuriems taikomos šio įstatymo 14 straipsnyje numatytos pasekmės.

9. Investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, siekdamas įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant

balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodyto juridinio asmens akcijų, apie šioje dalyje nurodytus ketinamus sudaryti sandorius ar ketinamus atlikti veiksmus turi Komisijai pranešti Komisijos darbo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

10. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai ir investuotojai privalo laikytis šio įstatymo pagrindu nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms ar investavimui nustatytų privalomų reikalavimų ar sąlygų, fizinės ir veiklos apsaugos ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimų ar kitų šio įstatymo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms ar investuotojams nustatytų reikalavimų ir užtikrinti tinkamą jų vykdymą.

11. Investuotojo ir sutartinai veikiančių asmenų turimiems balsams skaičiuoti taikoma Vertybinių popierių įstatyme nustatyta asmens turimų balsų skaičiavimo tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

11 straipsnis. Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai

1. Investuotojas kelia riziką nacionalinio saugumo interesams arba neatitinka nacionalinio saugumo interesų, jeigu:

1) jis kreipimosi į Komisiją metu yra dominuojantis (kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme) kurios nors rūšies iškastinių energijos išteklių importuotojas į Lietuvos Respubliką, tokio importuotojo kontroliuojamas arba su juo kooperacijos ar partnerystės ryšiais susijęs asmuo ir jeigu Komisija priima išvadą bei Vyriausybė priima sprendimą, kad šiame punkte nurodyti dominavimas, kontrolė ir ryšiai laikomi keliančiais grėsmę nacionaliniam saugumui;

2) jis kreipimosi į Komisiją metu turi ar praeityje turėjo didinančių riziką ar keliančių grėsmę nacionaliniam saugumui ryšių su užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių fiziniiais arba juridiniais asmenimis;

3) jis kreipimosi į Komisiją metu turi ar praeityje turėjo didinančių riziką ar keliančių grėsmę nacionaliniam saugumui sąsajų su organizuotomis grupėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis ar palaikančiomis ryšius su asmenimis, įtariamais priklausymu joms;

4) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu jis yra pripažintas kaltu dėl labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą ar dėl nusikaltimo pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus, kuris atitinka Baudžiamojo kodekso specialiojoje dalyje nurodytus labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo požymius ir už padarytą nusikaltimą nėra išnykęs ar panaikintas investuotojo teistumas arba dėl tokio nusikaltimo padarymo vykdomas šio asmens baudžiamasis persekiojimas;

5) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu jis yra pripažintas kaltu dėl nusikaltimo (nusikaltimų) Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai ir (arba) per pastaruosius 24 mėnesius jis yra pažeidęs šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų veiklą, nuostatas;

6) Komisija investuotojui pagal šio įstatymo 12 straipsnio 10 dalies 2 punktą pateikia rekomendacijas, kurių laikantis jo ketinami sudaryti sandoriai ar ketinami vykdyti veiksmai nekeltų rizikos nacionaliniam saugumui ir nustatoma, kad šios rekomendacijos nėra vykdomos;

7) Komisija jam praneša apie numatomą pradėti jo patikrą (kai patikra pradedama šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodytų subjektų iniciatyva) ir jis per 10 darbo dienų ir per papildomą Komisijos nurodytą terminą, kuris negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų, Komisijai nepateikia Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytų dokumentų ir informacijos ir jam nepateikus dokumentų ar informacijos nėra priimti Komisijos išvada ar Vyriausybės sprendimas, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus;

8) vadovaujantis kitais įstatymais, kaip nustatyta šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, investuotoju negali būti konkrečios trečiosios valstybės investuotojas arba negali būti vykdoma konkreti veikla, kuri įstatymu yra pripažinta kelianti grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui;

9) jeigu remdamasi kitų Europos Sąjungos valstybių narių pastabomis ar Europos Komisijos nuomone ar jų suteikta informacija Komisija priima išvadą ir Vyriausybė priima sprendimą, kad pagal Reglamento (ES) 2019/452 nuostatas investuotojo tiesioginė užsienio investicija gali daryti poveikį kitos Europos Sąjungos valstybės narės viešajai tvarkai ar saugumui arba Europos Sąjungos svarbos projektams ar programoms dėl saugumo arba viešosios tvarkos priežasčių;

10) yra kitų pagrįstų duomenų dėl investuotojo rizikos ar neatitikties nacionalinio saugumo interesams.

2. Kai pagal šio straipsnio 1 dalies 2, 3, 4 punktuose ir 10 punkte nurodytus kriterijus nustatoma, kad investuotojas kelia riziką nacionaliniam saugumui, yra pagrindas tokį investuotoją pripažinti keliančiu riziką nacionaliniam saugumui, o kai pagal šio straipsnio 1

dalyje nurodytus kriterijus nustatoma, kad investuotojas kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, yra pagrindas tokį investuotoją pripažinti neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

12 straipsnis. Investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra ir sprendimų dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, pertvarkymo, likvidavimo ar turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, priėmimas

1. Investuotojo patikra, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytas išimtis, turi būti atlikta šiais atvejais:

1) investuotojui įstatymų nustatyta tvarka perduodant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą arba šio investuotojo reikalavimams užtikrinti įkeičiant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, arba nustatant jam hipoteką, kaip nurodyta šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse;

2) investuotojui įsigyjant atitinkamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų dalis ar šiam investuotojui sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartis ir įgyjant teisę naudotis atitinkamos dalies akcijų suteikiamomis neturtinėmis akcininko teisėmis, kaip nurodyta šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje, 8 straipsnio 4 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje;

3) investuotojui įsigyjant atitinkamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių konvertuojamųjų obligacijų dalis, kaip nurodyta šio įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje, 8 straipsnio 5 dalyje ir 9 straipsnio 2 dalyje;

4) investuotojui įstatymų nustatyta tvarka perduodant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, kaip nurodyta šio įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje;

5) investuotojo reikalavimams užtikrinti įkeičiant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, ar šiems reikalavimams užtikrinti nustatant šiam turtui hipoteką, kaip nurodyta šio įstatymo 15 straipsnio 5 dalyje.

2. Prieš sudarydami sandorius ar atlikdami veiksmus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje, investuotojas arba šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų akcijų ir konvertuojamųjų obligacijų savininkai, arba šio straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose nurodyto turto savininkai (toliau kiekvienas iš jų atskirai vadinami pareiškėju) privalo kreiptis į Komisiją dėl patikros ir kartu su kreipimusi pateikti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus bei informaciją ir atitinkamai negali sudaryti sandorių ar atlikti veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, taip pat negali pasikeisti akcininką kontroliuojantis asmuo, kaip tai apibrėžta šio

straipsnio 21 dalyje, kol dėl investuotojo nebus priimtas sprendimas, patvirtinantis jo atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

3. Patikra, kai investuotojas siekia įsigyti arba po 2014 m. lapkričio 1 d. įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinius popierius, nurodytus šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose, arba siekia vykdyti veiklą arba ją vykdo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, arba yra įgijęs šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3 punktuose nurodytus vertybinius popierius (ir (arba) teises), arba siekia įsigyti turto apsaugos zonos teritorijoje, atliekama šio straipsnio 4 dalyje nurodytų subjektų iniciatyva, jeigu paaiškėja šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytos aplinkybės arba šie subjektai turi duomenų, kad tokio investuotojo planuojama vykdyti ar vykdoma veikla arba įsteigto juridinio asmens organų priimami sprendimai gali kelti riziką ar grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

4. Patikrą gali inicijuoti:

- 1) Vyriausybė;
- 2) ministras;
- 3) Komisija;
- 4) nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, kaip jos apibrėžtos Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme;
- 5) Lietuvos bankas;
- 6) Lietuvos radijo ir televizijos komisija dėl asmenų, ketinančių įgyti ar įgijusių transliavimo ir (arba) retransliuojamo turinio licenciją, įgyvendindama jai Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme nustatytas teises ir pareigas;
- 7) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba;
- 8) valstybės arba savivaldybės vykdomoji institucija, kuri yra valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų valdytoja (kuriai šios akcijos perduotos valdyti patikėjimo teise) arba kuri įgyvendina valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas;
- 9) savivaldybės, kurios teritorijoje esančioje apsaugos zonoje investuotojas siekia vykdyti (vykdo) veiklą ar įsigyti turto, vykdomoji institucija;
- 10) Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė dėl apsaugos zonos teritorijoje veikiančio investuotojo, kai įmonės veiklos teritorija yra toje pačioje apsaugos zonoje.

5. Komisija patikrą, kreipdamasi į šio straipsnio 7 dalyje nurodytas institucijas, pradeda ne vėliau kaip kitą darbo dieną po to, kai iš investuotojo arba pareiškėjo gauna kreipimąsi ir kartu su kreipimusi pateiktus visus Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir

informaciją. Kai dėl patikros į Komisiją kreipiasi šio straipsnio 4 dalyje nurodyti subjektai, Komisija praneša investuotojui apie numatomą pradėti patikrą ir nurodo, kad investuotojas per 10 darbo dienų nuo tokio pranešimo gavimo dienos Komisijai turi pateikti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją, ir pradeda patikrą ne vėliau kaip kitą darbo dieną, iš investuotojo gavusi visus Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją.

6. Apie pradėtą patikrą Komisija ne vėliau kaip kitą darbo dieną praneša investuotojui, pareiškėjui, taip pat Vyriausybei, Vyriausybės paskirtai institucijai, atliekančiai Reglamente (ES) 2019/452 ir šiame įstatyme nurodytas ryšių palaikymo punkto funkcijas (toliau – Ryšių palaikymo punktas), ir patikrą inicijavusiam subjektui. Investuotojas, pareiškėjas ar šio straipsnio 4 dalyje nurodytas subjektas, teikdami Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją, raštu gali nurodyti, kad ši informacija sudaro komercinę (gamybinę) paslaptį ar yra konfidenciali, o Vyriausybė ir (arba) Komisija privalo užtikrinti šios informacijos konfidencialumą.

7. Atliekant patikrą, taip pat įgyvendinant šio įstatymo 19 straipsnyje nustatytas funkcijas, Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pagal savo kompetenciją teikia Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Komisijos sprendimu – kitos institucijos. Vadovaujantis Reglamentu (ES) 2019/452, Ryšių palaikymo punktas Komisijai teikia gautas iš Europos Komisijos ar Europos Sąjungos valstybės narės pastabas, nuomonę arba prašymą pateikti papildomą informaciją dėl atliekamos patikros.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytos institucijos išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pateikia ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo pateikti Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams gavimo. Jeigu per šioje dalyje nurodytą terminą institucijos nepateikia išvadų, laikoma, kad institucijos neturi informacijos apie tai, kad investuotojas atitinka šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1–5, 9 ir 10 punktuose nustatytus kriterijus.

9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytas 15 darbo dienų terminas šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų rašytiniu prašymu, pateikiamu Komisijai ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki šio straipsnio 8 dalyje nurodyto termino pabaigos, gali būti pratęstas iki 5 darbo dienų, jeigu Komisijos pirmininkas, įvertinęs aplinkybę, kad institucijoms reikia papildomo laiko duomenims ar informacijai apie atitinkamą investuotoją surinkti, motyvuotu sprendimu sutinka šį terminą pratęsti.

10. Komisija, įvertinusi investuotojo atitiktį šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1–5, 9 ir 10 punktuose nustatytiems kriterijams ir šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų pateiktas išvadas ir Ryšių palaikymo punkto pateiktą informaciją, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo patikros pradėjimo dienos priima išvadą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams (toliau – Išvada), kurioje konstatuojama, kad investuotojas:

- 1) atitinka nacionalinio saugumo interesus;
- 2) kelia riziką nacionalinio saugumo interesams – tokiu atveju nustatomos rekomendacijos, kurių laikantis jo ketinami sudaryti sandoriai ar ketinami vykdyti veiksmai nekeltų rizikos nacionaliniam saugumui;
- 3) investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

11. Dėl didelės šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų pateiktų išvadų apimties arba šio straipsnio 9 dalyje nurodytais atvejais pratęsus institucijų išvadų pateikimo terminą Išvados priėmimo terminas motyvuotu Komisijos pirmininko sprendimu gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 3 darbo dienų laikotarpiui. Apie Išvados priėmimą arba patikros pratęsimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną pranešama pareiškėjui, investuotojui ir investuotojo patikrą inicijavusiam subjektui.

12. Patikra Komisijos sprendimu sustabdoma, jeigu:

1) paaiškėja, kad Išvadai priimti reikia gauti ar išnagrinėti papildomą informaciją iš investuotojo, pareiškėjo, valstybės ar savivaldybių institucijų ar kitų asmenų (toliau – papildoma informacija). Komisija ne vėliau kaip kitą darbo dieną kreipiasi į šiame punkte nurodytus asmenis dėl papildomos informacijos gavimo ir nurodo, kad asmuo per 10 darbo dienų nuo tokio pranešimo gavimo dienos turi pateikti Komisijos prašomą informaciją;

2) vadovaudamasi 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema, Europos Komisija ar Europos Sąjungos valstybė narė Reglamente (ES) 2019/452 nustatyta tvarka praneša apie ketinimą pateikti pastabų ar nuomonę dėl atliekamos patikros (toliau – pastabos ar nuomonė pagal Reglamentą (ES) 2019/452). Tokiu atveju patikra sustabdoma, iki kol bus pateiktos pastabos ar nuomonė pagal Reglamentą (ES) 2019/452 tokiais terminais, kurie yra nurodyti Reglamente (ES) 2019/452.

13. Apie patikros sustabdymą ne vėliau kaip kitą darbo dieną po tokio sprendimo priėmimo Komisija turi pranešti pareiškėjui, investuotojui ir investuotojo patikrą inicijavusiam subjektui ir nurodyti patikros sustabdymo priežastį.

14. Komisija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo termino pateikti papildomą informaciją arba pastabas ar nuomonę pagal Reglamentą (ES) 2019/452 pasibaigimo pagal turimą informaciją priima Išvadą.

15. Jeigu per šiame straipsnyje nurodytus terminus Komisija nepriima Išvados arba priima Išvadą, kurioje konstatuojama, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus arba kelia riziką nacionalinio saugumo interesams, tokia Išvada (išskyrus šio straipsnio 20 dalyje nurodytą atvejį) laikoma galutiniu sprendimu dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, o sandoris ar kiti veiksmai, dėl kurių sudarymo ar vykdymo buvo kreiptasi prašant įvertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, gali būti sudaromi ir vykdomi laikantis nustatytų rekomendacijų (jeigu tokios rekomendacijos yra nustatytos). Išvados turinio reikalavimai nustatomi Komisijos darbo tvarkos apraše.

16. Išvadą, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, Komisija ne vėliau kaip per 2 darbo dienas po jos priėmimo pateikia Vyriausybei. Teikiant šioje dalyje nurodytą išvadą, kartu pridedamos šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų išvados (jeigu institucijos jas pateikė), pareiškėjo, investuotojo ar patikrą inicijavusio subjekto kreipimasis, kiti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodyti dokumentai ir informacija. Apie išvados, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, pateikimą Vyriausybei pranešama pareiškėjui, investuotojui ir patikrą inicijavusiam subjektui.

17. Remdamasi išvada, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams per 15 darbo dienų nuo šios išvados gavimo dienos priima Vyriausybė. Šioje dalyje nurodytas sprendimas įforminamas Vyriausybės nutarimu, kuriame gali būti teikiamos ir rekomendacijos investuotojui dėl jo ketinamų sudaryti sandorių ar ketinamų vykdyti veiksmų. Komisija apie šioje dalyje nurodytą sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jo priėmimo praneša investuotojui ar pareiškėjui ir patikrą inicijavusiam subjektui ir kartu persiunčia Vyriausybės nutarimą ir Komisijos išvadą. Jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Vyriausybė nepriima sprendimo dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, laikoma, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, o sandoris ar kiti veiksmai, dėl kurių sudarymo ar vykdymo buvo kreiptasi prašant įvertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, gali būti sudaromi ir vykdomi. Vyriausybės nutarimai, kuriuose yra komercinę paslaptį sudarančios informacijos, Teisės aktų registre nėra skelbiami.

18. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad šio straipsnio 1 ar 3 dalyje nurodyti investuotojo sandoriai ar veiksmai prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, todėl investuotojas negali sudaryti tokių sandorių ir (ar) atlikti veiksmų, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jeigu tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują Išvadą, nepriims sprendimo, patvirtinančio investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

19. Investuotojas iki galutinio sprendimo dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams priėmimo gali pateikti Komisijai pranešimą dėl savo ketinamų sudaryti sandorių ar ketinamų vykdyti veiksmų atsisakymo. Komisija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo priima sprendimą nutraukti patikrą ir apie tai praneša Vyriausybei, pareiškėjui ir patikrą inicijavusiam subjektui.

20. Šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytos riziką ir grėsmę nacionalinio saugumo interesams keliančios priežastys laikomos nepašalinamomis.

21. Šio įstatymo nuostatos dėl patikros *mutatis mutandis* taikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcininkui, jeigu jis yra juridinis asmuo, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje turi daugiau kaip 1/3 balsų suteikiančių akcijų, ir numatoma, kad pasikeis jį kontroliuojantis asmuo. Šioje dalyje nurodytas akcininkas laikomas investuotoju, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams turi būti įvertinta pagal šį straipsnį, išskyrus atvejus, kai toks akcininkas atitinka šiame įstatyme nustatytas sąlygas, kurioms esant investuotojo patikra nėra atliekama.

22. Prireikus sunaikinti turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuri valdo, naudoja šį turtą ar juo disponuoja, turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šio turto sunaikinimui ir informaciją apie sunaikintą turtą bei jo sunaikinimo priežastis. Komisija per 20 darbo dienų nuo šio kreipimosi gavimo parengia išvadą dėl šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimo. Jeigu šioje dalyje nurodytoje išvadoje Komisija:

1) nepitaria atitinkamam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimui, ši išvada laikoma galutiniu sprendimu dėl atitinkamo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimo ir šis turtas negali būti sunaikintas;

2) pritaria atitinkamam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimui, ši išvada ne vėliau kaip per 3 darbo dienas pateikiama Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje nurodytas sunaikintinas turtas. Komisija, teikdama Vyriausybei šiame punkte nurodytą išvadą, kartu pateikia ir visą susijusią informaciją (nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės prašymą dėl pritarimo šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui, informaciją apie sunaikintą turtą ir jo sunaikinimo priežastis ar kita). Vyriausybė per 15 darbo dienų nuo Komisijos išvados gavimo dienos priima sprendimą pritarti arba nepritarti šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui ir apie šį Vyriausybės sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šio sprendimo priėmimo dienos praneša nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje nurodytas sunaikintinas turtas. Jeigu per šioje dalyje nustatytus terminus Vyriausybė nepriima

sprendimo pritarti arba nepritarti šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui, laikoma, kad šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui Vyriausybė pritaria ir šis turtas gali būti sunaikintas.

23. Prireikus reorganizuoti, pertvarkyti ar restruktūrizuoti pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ar akcijų valdytojas turi kreiptis į Komisiją ir pateikti jai prašymą dėl pritarimo šios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui ar restruktūrizavimui, taip pat Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją apie numatomą reorganizavimą, pertvarkymą ar restruktūrizavimą ir šių veiksmų priežastis.

24. Komisija per 10 darbo dienų nuo šio straipsnio 23 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos priima sprendimą pritarti ar nepritarti pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui ar restruktūrizavimui ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie šį sprendimą praneša tokiai įmonei ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai ar akcijų valdytojui, kuris kreipėsi į Komisiją. Jeigu per šioje dalyje nustatytą terminą Komisija nepriima sprendimo pritarti ar nepritarti šioje dalyje nurodytam pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui ar restruktūrizavimui, laikoma, kad Komisija šiems veiksmams pritaria ir pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimas, pertvarkymas ar restruktūrizavimas gali būti įgyvendintas, jeigu nėra reikalingas šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje ar 8 straipsnio 2 dalyje nurodytas pritarimas.

25. Komisijos reikalavimu pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Komisijos pareikalavimo turi pateikti Komisijai visą šio straipsnio 24 dalyje nurodytam sprendimui priimti reikalingą informaciją, susijusią su šių įmonių reorganizavimu, pertvarkymu ar restruktūrizavimu. Šiuo atveju terminas šio straipsnio 24 dalyje nurodytam sprendimui priimti pradedamas skaičiuoti nuo visos reikalingos informacijos, susijusios su įmonių reorganizavimu, pertvarkymu ar restruktūrizavimu, pateikimo. Dėl didelės šioje dalyje nurodytos informacijos apimties Komisijos pirmininko motyvuotu sprendimu šio straipsnio 24 dalyje nurodytas terminas gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 darbo dienų laikotarpiui. Apie termino pratęsimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną pranešama šio straipsnio 24 dalyje nurodytą prašymą pateikusiam subjektui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

12¹ straipsnis. Asmenų, kurie siekia vykdyti (vykdo) veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, kuri įstatymu yra

pripažinta keliančia grėsmę nacionaliniam saugumui, atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra

Asmenims, kurie siekia vykdyti (vykdo) veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, kuri įstatymu yra pripažinta keliančia grėsmę nacionaliniam saugumui, *mutatis mutandis* taikoma patikra, numatyta investuotojams šio įstatymo 12 straipsnyje.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2708](#), 2019-12-19, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21555

13 straipsnis. Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės Komisijos darbo tvarkos apraše nustatyta tvarka privalo pranešti Komisijai apie ketinamus sudaryti sandorius ar esminius jau sudarytų sandorių pakeitimus, kai sandorio vertė viršija 10 procentų praėjusių finansinių metų metinių įmonės pajamų, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nurodytus sandorius. Šioje dalyje nurodyta sandorio vertė skaičiuojama be pridėtinės vertės mokesčio. Apie sandorio sudarymą taip pat privalo pranešti ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojai pagal Viešųjų pirkimų įstatymą ar Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą, neatsižvelgdami į sandorio vertę, jeigu konkurso metu buvo keliami reikalavimai dėl tiekėjų, subtiekiejų, prekių, paslaugų ar darbų atitikties nacionalinio saugumo interesams.

2. Pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės taip pat privalo informuoti Komisiją apie ketinamus sudaryti sandorius, kai sandorio šaliai sandorio pagrindu yra suteikiamos šio straipsnio 4 dalies 1 punkte, o trečiajam asmeniui – šio straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytos teisės, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nurodytus sandorius. Kreipdamosi į Komisiją dėl šioje dalyje nurodytų ketinamų sudaryti sandorių pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės Komisijai privalo pateikti vertinimą, pagrindžiantį, kad ketinamu sudaryti sandoriu sandorio šaliai yra suteikiamos šio straipsnio 4 dalies 1 punkte, o trečiajam asmeniui – šio straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytos teisės, ir kitą Komisijos darbo tvarkos apraše nustatytą informaciją.

3. Komisija, gavusi šio straipsnio 1, 2 ar 7 dalyje nurodytą pranešimą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų jį apsvarsto ir informuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytoją arba atitinkamai šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodytą subjektą, ar ketina pradėti sandorio patikrą. Jeigu Komisija nustato, kad šioje dalyje nurodytam sprendimui priimti reikia gauti ar išnagrinėti papildomą informaciją iš nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, valstybės ar savivaldybių institucijų ar kitų asmenų, ji ne vėliau kaip kitą darbo dieną kreipiasi į šiuos subjektus dėl

papildomos informacijos gavimo ir nurodo, kad asmuo per 10 darbo dienų nuo tokio pranešimo gavimo dienos turi pateikti Komisijos prašomą informaciją. Komisija, gavusi šioje dalyje nurodytą informaciją, ne vėliau kaip per 8 darbo dienas turi nuspręsti, ar ketina pradėti sandorio patikrą. Jeigu Komisija patikros nepradeda, laikoma, kad sandoris, dėl kurio buvo kreiptasi, gali būti sudaromas.

4. Komisijos atliekama sandorio patikra susideda iš:

1) vertinimo pagal toliau nurodytus kriterijus, ar:

a) sandorio šaliai sandorio pagrindu yra suteikiama teisė aptarnauti, gauti prieigą ar kitaip susipažinti su ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojo ar įmonės saugumo planuose ar kituose ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojo ar įmonės vidaus dokumentuose nustatytais ryšių ir informacinėmis sistemomis (ar jų dalimis), kurios yra reikšmingos ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojo ar įmonės veiklai, šių ryšių ir informacinių sistemų (ar jų dalių) technologijomis, duomenų bazėmis ar jose esamais duomenimis arba kai yra rizika, kad prie tokių ryšių ir informacinių sistemų (jų dalių) gali gauti prieigą tretieji asmenys arba jiems būtų suteikta teisė aptarnauti ar kitaip susipažinti su tokiais ryšių ir informacinėmis sistemomis (jų dalimis);

b) sandorio šaliai sandorio pagrindu yra suteikiama teisė dalyvauti įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektą ar valstybei svarbų projektą;

c) sandorio šaliai sandorio pagrindu yra suteikiama teisė eksploatuoti ar valdyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą arba atlikti kitus reikšmingus, galinčius kelti riziką ar grėsmę nacionaliniam saugumui veiksmus, galinčius turėti įtakos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui;

2) sandorio šalies patikros ar trečiojo asmens patikros, kuri atliekama vertinant sandorio šalį ar trečiąjį asmenį pagal šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytus kriterijus ir *mutatis mutandis* laikantis šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytos investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros tvarkos bei sandorio šaliai ar trečiajam asmeniui *mutatis mutandis* taikant šio įstatymo 10 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytas išimtis, kai nėra atliekama investuotojo patikra.

5. Komisijai išvadą dėl šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodyto vertinimo teikia:

1) institucija, atsakinga už konkrečios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios ketinamas sudaryti ar sudarytas sandoris yra vertinamas, fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų, nurodytų šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje, parengimą;

2) Komisijos sprendimu – kitos institucijos.

6. Jeigu nustatoma, kad sandorio pagrindu sandorio šaliai būtų ar yra suteiktos šio straipsnio 4 dalies 1 punkte, o trečiajam asmeniui – šio straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytos teisės ir tokia sandorio šalis arba trečiasis asmuo kelia riziką arba neatitinka

nacionalinio saugumo interesų, toks sandoris laikomas atitinkamai keliančiu riziką arba neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Šioje dalyje nurodyti sprendimai priimami *mutatis mutandis* laikantis šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytos tvarkos.

7. Šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodyti subjektai turi teisę pranešti Komisijai apie:

1) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ketinamus sudaryti ar jau sudarytus sandorius, gavę duomenų, kad apie tokius sandorius šios įmonės nepranešė, nors privalėjo pranešti atlikdamos šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas pareigas;

2) pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ketinamus sudaryti ar jau sudarytus sandorius, gavę duomenų, kad:

a) sandorį ketinama sudaryti su sandorio šalimi, atitinkančia bent vieną iš šio įstatymo 11 straipsnyje įtvirtintų kriterijų;

b) sudarius sandorį su sandorio šalimi, bent vieną iš šio įstatymo 11 straipsnyje įtvirtintų kriterijų atitiks trečiasis asmuo;

c) sandorį sudariusi šalis ar trečiasis asmuo atitinka bent vieną iš šio įstatymo 11 straipsnyje įtvirtintų kriterijų;

d) sandoris gali atitikti šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytus kriterijus.

8. Jeigu šio įstatymo nustatyta tvarka priimamas sprendimas, kad sandoris atitinka nacionalinio saugumo interesus, laikoma, kad kiti sandoriai dėl lygiaverčio objekto su ta pačia sandorio šalimi atitinka nacionalinio saugumo interesus, išskyrus atvejus, kai yra naujų duomenų dėl sandorio ar sandorio šalies (trečiojo asmens) atitikties nacionalinio saugumo interesams.

9. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad toks sandoris negali būti sudarytas tol, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jeigu tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują Komisijos išvadą, nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio sandorio atitiktį nacionalinio saugumo interesams. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėtas ir negalioja nuo Vyriausybės sprendimo, patvirtinančio, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įsigaliojimo momento, o jeigu sandoris buvo sudarytas nevykdant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos prievolės arba buvo sudarytas sandorio patikros metu, – nuo sandorio sudarymo momento.

10. Su sandorio šalimi ar trečiuoju asmeniu, pripažintu neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojai negali sudaryti sandorių, suteikiančių sandorio šaliai šio straipsnio 4 dalies 1 punkte, o trečiajam asmeniui – šios straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje

nurodytas teises, kol sandorio šalis ar trečiasis asmuo nepateiks informacijos, kad aplinkybės, dėl kurių jis buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, išnyko ar buvo pašalintos.

11. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojai, atlikdami pirkimus, kurių vertė ar objektas atitinka šio straipsnio 1 ar 2 dalį, pirkimo dokumentuose turi nurodyti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojas kreipsis į Komisiją dėl ketinamo sudaryti sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros ir tuo atveju, jeigu Komisija pareikalaus pateikti papildomus dokumentus ir iš kitos ketinamo sudaryti sandorio šalies, ji privalės juos pateikti.

12. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma valstybės įmonei Ignalinos atominėi elektrinei.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

13¹ straipsnis. Kitų investuotojų patikra pagal Reglamentą (ES) 2019/452

1. Komisija taip pat gali atlikti bet kurio kito, negu apibrėžta šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje, investuotojo patikrą, jeigu pagal Reglamentą (ES) 2019/452 Europos Sąjungos valstybė narė ar Europos Komisija pateikia informaciją apie jų planuojamos padaryti ar padarytos tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje poveikį viešajai tvarkai ar saugumui, kaip jos suprantamos pagal Reglamento (ES) 2019/452 nuostatas arba Europos Sąjungos svarbos projektams ar programoms dėl saugumo arba viešosios tvarkos priežasčių.

2. Komisija šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais atlikdama investuotojo patikrą dėl atitikties nacionaliniam saugumui *mutatis mutandis* vadovaujasi šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais kriterijais ir šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Šio įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų iniciatyva Komisija turi teisę vertinti, ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje planuojama ar padaryta tiesioginė užsienio investicija, kaip ji suprantama pagal Reglamentą (ES) 2019/452, nepaisant to, ar ji yra tikrinama, ar netikrinama pagal tos valstybės įstatymus, gali daryti poveikį nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai, taip pat Europos Sąjungos svarbos projektams ir programoms dėl saugumo arba viešosios tvarkos priežasčių. Atlikusi vertinimą Komisija gali nuspręsti pateikti pastabas ar bet kurią kitą informaciją Europos Sąjungos valstybei narei, kurioje planuojama ar padaryta tokia tiesioginė užsienio investicija, ir Europos Komisijai Reglamente (ES) 2019/452 nustatyta tvarka.

4. Jeigu Reglamente (ES) 2019/452 nustatyta tvarka Komisija gauna informaciją iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos Komisijos apie tai, kad tiesioginė užsienio investicija, dėl kurios Komisijoje atliekama investuotojo atitikties nacionaliniam saugumui patikra, gali daryti poveikį kitos Europos Sąjungos valstybės narės saugumui ar viešajai tvarkai,

taip pat Europos Sąjungos svarbos projektams ir programoms dėl saugumo arba viešosios tvarkos priežasčių, ji deramai atsižvelgia į kitų Europos Sąjungos valstybių narių pastabas ir Europos Komisijos nuomonę.

5. Jeigu Komisija turi pagrindo manyti, kad tiesioginė užsienio investicija, dėl kurios Komisijoje atliekama investuotojo atitikties nacionaliniam saugumui patikra, gali daryti poveikį saugumui arba viešajai tvarkai, ji gali paprašyti Europos Komisijos pateikti nuomonę arba kitų Europos Sąjungos valstybių narių pateikti pastabų Reglamente (ES) 2019/452 nustatyta tvarka.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

13² straipsnis. Elektroninių ryšių tinklams ir (ar) elektroninių ryšių paslaugoms teikti numatytų radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir (ar) naudojimo atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra

1. Į Komisiją dėl asmenų, tiesiogiai prašančių skirti radijo dažnius (kanalus), numatytus elektroninių ryšių tinklams ir (ar) elektroninių ryšių paslaugoms teikti (toliau – tam tikri radijo dažniai (kanalai), ar pateikusių paraiškas dalyvauti viešajame konkurse, aukcione, kai skiriami tam tikri radijo dažniai (kanalai), ir (ar) turinčių teisę naudoti tam tikrus radijo dažnius (kanalus), taip pat jų naudojamos ir (ar) planuojamos naudoti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 57¹ straipsnio 2 dalyje numatytame sąraše nurodytos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojų, tiekėjų ir (ar) jų priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros kreipiasi Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba Elektroninių ryšių įstatyme nustatytais atvejais.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, elektroninių ryšių veiklai vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojams, tiekėjams ir (ar) jų priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjams *mutatis mutandis* taikoma patikra, numatyta investuotojams šio įstatymo 12 straipsnio 5, 7, 8, 9 dalyse, 10 dalies 1 ir 3 punktuose, 11–17, 19 ir 20 dalyse. Komisija konstatuoja, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo, elektroninių ryšių veiklai vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojas, tiekėjas ir (ar) priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, jeigu nustatoma, kad jis atitinka bent vieną šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų ir (ar) šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo, elektroninių ryšių veiklai vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojas, tiekėjas ir (ar) jų priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjas, ir (ar) juos kontroliuojantis asmuo yra registruotas trečiojoje valstybėje. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti elektroninių ryšių veiklai vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojai, tiekėjai ir (ar) jų

priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjai neinformuojami apie šio įstatymo 12 straipsnyje numatytus Komisijos ar Vyriausybės sprendimus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-347](#), 2021-05-25, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12503

14 straipsnis. Balsavimo ir kitų akcininko teisių ribojimai

1. Jeigu investuotojas įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų arba sudarydamas balsavimo teisės perleidimo sutartį įgijo teisę naudotis neturtinėmis teisėmis, kurias suteikia šios įmonės akcijos, pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus arba dėl investuotojo, įsigijusio nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, priimtas Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, toks investuotojas neturi teisės dalyvauti ir balsuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios akcijų jis įsigijo, visuotiniame akcininkų susirinkime ir negali naudotis kitomis akcininko neturtinėmis teisėmis, kurias jam suteiktų pažeidžiant šį įstatymą įsigytų akcijų dalis arba sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pasekmės taikomos ir tais atvejais, kai šio įstatymo 12 straipsnio 21 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojantis asmuo pasikeitė pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus arba kai pasikeitė šio įstatymo 12 straipsnio 21 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojantis asmuo, neatsižvelgiant į tai, kad Vyriausybė yra priėmusi sprendimą, jog šio įstatymo 12 straipsnio 21 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojančio asmens pasikeitimas reikštų, kad šio įstatymo 12 straipsnio 21 dalyje nurodytas akcininkas (investuotojas) neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

3. Balsavimo teisė ir kitos neturtinės teisės vėl laikomos įgytomis tą dieną, kai Vyriausybė pagal šiame įstatyme nustatytas procedūras priima sprendimą, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus išnykus aplinkybėms, kurių pagrindu investuotojas buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Siekdamas įrodyti, kad išnyko šioje dalyje nurodytos aplinkybės, investuotojas pakartotinai kreipiasi į Komisiją dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Investuotojas ar kitas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės dalyvis tokios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime (jeigu įmonė tokį organą turi) balsavimo teisę gali perleisti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam asmeniui.

15 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymas, privalomi reikalavimai ir jų laikymosi kontrolė

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės parengia nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planus, kuriuose numatomos fizinio, kibernetinio, personalo saugumo, informacinio slaptumo priemonės. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planuose taip pat nurodomas turtas, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti vykdant svarbią veiklą.

2. Vyriausybė patvirtina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano reikalavimus ir jo rengimo tvarkos aprašą. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą, suderina jį su kompetentingomis institucijomis, nurodytomis Vyriausybės patvirtintame nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano rengimo tvarkos apraše, ir teikia jį tvirtinti Vyriausybės įgaliotai institucijai. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai viešai neskelbiami.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

3. Vyriausybės įgaliota institucija arba Komisija turi teisę priimti sprendimą dėl tikrinimo, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano. Nustačius, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi veikla organizuojama ir vykdoma taip, kad kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams, Vyriausybės įgaliota institucija įpareigoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės valdymo organus parengti naują nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą, pakoreguoti esamą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą ir (arba) imtis atitinkamų priemonių, kad būtų užtikrintas tinkamas naujo, esamo ar pakoreguoto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano vykdymas. Naujas ar pakoreguotas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planas turi būti suderintas ir patvirtintas šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

4. Turtas, nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduotas nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui.

5. Turtas, nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, gali būti įkeistas ar jam gali būti nustatyta hipoteka tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančio investuotojo reikalavimams užtikrinti.

6. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai neturi teisės priimti sprendimų dėl turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

saugumo plane, sunaikinimo ir sunaikinti šio turto nesikreipę į Vyriausybę ir negavę jos pritarimo. Turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, rekonstravimas, remontas, tvarkomieji darbai, atnaujinimas (modernizavimas) nėra laikomi šio turto sunaikinimu.

7. Pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamame kolegialiaje priežiūros ar valdymo organe turi būti bent vienas valstybės tarnautojas.

TAR pastaba. 15 straipsnio 7 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi po įstatymo Nr. XIII-3284 įsigaliojimo (2020-11-01) sudaromiems pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių visuotinio akcininkų susirinkimo renkamiems kolegialiems priežiūros ar valdymo organams. Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudaryti tokie kolegialūs organai savo funkcijas atlieka iki kadencijos, kuriai jie buvo sudaryti, pabaigos arba iki bus sudaryti nauji atitinkami priežiūros ar valdymo organai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3284](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-18, i. k. 2020-19502

16 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių likvidavimas, bankroto procesas ir turto realizavimas

1. Sprendimas likviduoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę gali būti priimtas tik po to, kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės, atsisako pirmumo teise įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo–pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nekilnojamasis turtas ir (arba) joms priklausančys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas bankroto proceso metu gali būti realizuojami tik po to, kai, vadovaujantis šio straipsnio 7 dalyje nurodytu Vyriausybės patvirtintu tvarkos aprašu, šiame apraše nurodytas subjektas pateikia pasiūlymą Lietuvos valstybei, atstovaujamai Vyriausybės, pirmumo teise įsigyti šioje dalyje nurodytą turtą ir kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės, atsisako šiame pasiūlyme nurodytomis sąlygomis įsigyti šioje dalyje nurodytą turtą.

3. Vyriausybė gali pavesti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės valstybei priklausančių akcijų valdytojui arba valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai užtikrinti, kad tokio valdytojo arba institucijos valdoma įmonė šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju įsigytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo–pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą arba šio straipsnio 2 dalyje

nurodytu atveju – nekilnojamąjį turtą ir (arba) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

4. Pasiūlymas valstybei, atstovaujamai Vyriausybės, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo–pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (toliau – pasiūlymas), pateikiamas Vyriausybės kanceliarijai, kuri per 5 darbo dienas nuo pasiūlymo gavimo, pateikdama pasiūlymą ir šio straipsnio 7 dalyje nurodytame Vyriausybės patvirtintame tvarkos apraše nurodytus dokumentus (jeigu tokius dokumentus reikia pateikti kartu su pasiūlymu), kreipiasi į Komisiją dėl išvados, kuria Komisija įvertintų pasiūlymą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

5. Vertindama pasiūlymą Komisija įvertina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą ir galimas grėsmes nacionalinio saugumo interesams, jeigu nebūtų atlikti šie veiksmai. Išvadą dėl pasiūlymo Komisija priima ir Vyriausybei pateikia ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo kreipimosi ir pasiūlymo gavimo iš Vyriausybės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

6. Vyriausybė, papildomai įvertinusi pasiūlyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą ir galimas grėsmes nacionalinio saugumo interesams, jeigu nebūtų atlikti šie veiksmai, taip pat įvertinusi šio straipsnio 5 dalyje nurodytą Komisijos išvadą, sprendimą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės pagal įmonės pirkimo–pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamojo turto ir (arba) jai priklausančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto įsigijimo priima ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodytos Komisijos išvados gavimo dienos. Siekiant nustatyti įsigyjamo turto vertę, šioje dalyje nurodytas terminas Vyriausybės sprendimu gali būti pratęstas 10 darbo dienų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

7. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais šiose dalyse nurodytos pirmumo teisės įgyvendinimo, pasiūlymo ir su pasiūlymu pateiktinų dokumentų pateikimo (nurodant, kokius dokumentus reikia pateikti), pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal pirkimo–pardavimo sutartį, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (nurodant sprendimo įsigyti arba atsisakymo įsigyti atvejus), kiek to nereglamentuoja Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas, tvarką nustato Vyriausybė.

8. Šio straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos netaikomos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra valstybės įmonė arba savivaldybės įmonė, likvidavimui ir bankrotui bei jų turto realizavimui.

17 straipsnis. Asmenų, pretenduojančių eiti ar einančių pareigas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, atitikties reikalavimai

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato asmenų (įskaitant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kolegialių priežiūros organų narius, valdymo organų narius ir vienasmenius valdymo organus), dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto ar priimti sprendimus dėl šių įrenginių ir turto funkcionavimo, einamų pareigų sąrašą (toliau – Pareigų sąrašas), kuriame nurodo pareigas, į kurias skiriami ar paskirti asmenys turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus.

2. Į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriami arba paskirti asmenys Vyriausybės nustatyta tvarka tikrinami, ar jie atitinka šioje dalyje nustatytus kriterijus, ir negali eiti Pareigų sąrašą nurodytų pareigų, jeigu yra šios aplinkybės:

- 1) asmuo įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo, nepaisant, ar teistumas išnykęs ar panaikintas;
- 2) asmuo įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl apysunkio nusikaltimo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;
- 3) asmuo yra pripažintas neveiksnium ar ribotai veiksnium bet kurioje srityje arba jam taikomos priverčiamosios medicinos priemonės;
- 4) asmuo dėl Lietuvos Respublikai priešiško interesų bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba

arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

5) asmuo dalyvauja ar dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei;

6) asmeniui taikomos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3069](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14344

7) asmuo per paskutinius 3 metus buvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos;

8) asmuo daugiau negu vieną kartą per pastaruosius 3 metus buvo baustas už administracinio nusižengimo, susijusio su alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimu, padarymą;

TAR pastaba. 17 straipsnio 2 dalies 8 punktas taikomas ir tais atvejais, kai asmuo buvo baustas už administracinio teisės pažeidimo, numatyto Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449, padarymą.

9) asmuo turi psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros saugai. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros saugai, sąrašą;

10) asmuo atsisako jį į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriančiam ar paskyrusiam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovui, kolegialiam organui, įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai arba kitam pagal įgaliojimus asmeni į pareigas skiriančiam ar paskyrusiam subjektui (toliau – asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas) pateikti sutikimą būti tikrinamam šio straipsnio 5 dalyje nurodytų institucijų;

11) šio straipsnio 3 dalyje nurodytos institucijos konstatuoja kitas aplinkybes, dėl kurių asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali eiti Pareigų sąrašą nurodytų pareigų.

3. Asmenį į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriančio ar paskyrusio subjekto prašymu (prieš paskiriant) arba savo iniciatyva (bet kuriuo metu, kai paaiškėja atitinkamos aplinkybės) šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 4, 5, 6, 8 ir 11 punktuose nurodytą informaciją teikia Vyriausybės įgaliotos institucijos. Šio straipsnio 2 dalies 3, 7 ir 9 punktuose nurodytą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus, išduotus kompetentingų institucijų, pristato patys asmenys, pretenduojantys eiti Pareigų sąrašą nurodytas pareigas.

4. Neteko galios nuo 2020-08-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

5. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją apie asmenį, skiriamą arba paskirtą į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas, Vyriausybės įgaliota institucija pateikia ne vėliau kaip per 20 kalendorinių dienų nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį, skiriamą arba paskirtą į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas, gavimo dienos. Šis terminas Vyriausybės įgaliotos institucijos motyvuotu sprendimu gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, jeigu skiriamas į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas asmuo yra užsienio valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, gyvenantis ne Lietuvos Respublikoje, apie termino pratęsimą pranešant asmenį į pareigas skiriančiam ar paskyrusiam subjektui, pateikusiam rašytinį prašymą gauti informaciją apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas. Jeigu per šioje dalyje nurodytą terminą informacija nepateikiama, laikoma, kad asmuo turi teisę būti paskirtas į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas ar eiti Pareigų sąrašą nurodytas pareigas.

6. Asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktą informaciją gali naudoti tik priimdamas sprendimą dėl asmens, pretenduojančio eiti ar einančio Pareigų sąrašą nurodytas pareigas tinkamumo. Asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka gautos informacijos apie asmenį, pretenduojantį eiti ar einantį Pareigų sąrašą nurodytas pareigas, negali perduoti ar kitaip atskleisti tretiesiems asmenims.

7. Asmenį į pareigas skiriantis subjektas, įvertinęs šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktos informacijos visumą ir priėmęs sprendimą neskirti asmens į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas, privalo per 3 dienas apie tai informuoti šį asmenį ir pasirašytinai supažindinti jį su Vyriausybės įgaliotos institucijos pateikta informacija, išskyrus tą jos dalį, kurioje yra įslaptintos informacijos.

8. Pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės turi parengti ir patvirtinti rangovų ir (ar) subrangovų darbuotojų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šių įmonių valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ar turto, pareigų sąrašus ir tikrinti juose nurodytas pareigas siekiančius eiti ar einančius asmenis, *mutatis mutandis* vadovaudamosi šiame straipsnyje nurodytais kriterijais ir tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

9. Neteko galios nuo 2020-08-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

10. Šio straipsnio nuostatos, nustatančios atitikties reikalavimus Pareigų sąraše nurodytoms pareigoms eiti, asmenims taikomos tiek, kiek šių reikalavimų nereglementuoja specialūs įstatymai.

17¹ straipsnis. Asmens duomenų, kai šie duomenys tvarkomi šiame įstatyme nustatytais tikslais, tvarkymo ypatumai

1. Valstybės institucijos ir Komisija, vykdydamos investuotojų ir sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikrą, taip pat asmenų, pretenduojančių eiti pareigas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, tikrinimą, renkamus asmens duomenis tvarko nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatyme ir šiame įstatyme nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais valstybės institucijos ir Komisija turi teisę tvarkyti ir specialių kategorijų asmens duomenis.

3. Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje, 14 straipsnio 5 dalyje, 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos teikimas duomenų subjektams gali būti atidėtas, apribotas arba ši informacija gali būti neteikiama, taip pat šio įstatymo 12 straipsnyje, 14 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse įtvirtintos duomenų subjektų teisės susipažinti su asmens duomenimis, reikalauti ištaisyti, ištrinti asmens duomenis arba apriboti jų tvarkymą gali būti apribotos visiškai ar iš dalies, atsižvelgiant į tai, kiek ir kol tai būtina ir proporcinga, jeigu duomenų subjektui pateikus informaciją ar įgyvendinus jo teises gali būti sudarytos prielaidos pažeisti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų saugumą ar šis saugumas pažeistas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

18 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto sauga

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, įvertinusi juridinių asmenų veiklos ir įrenginių paskirties bei naudojimo ypatumus, nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimus, kiek jų nereglementuoja Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymas.

2. Branduolinės energetikos objektams taikomi Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme nustatyti saugos reikalavimai.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar juridinių asmenų, kurie nuosavybės ar patikėjimo teise valdo arba nuomos ar panaudos pagrindais naudoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, vadovai yra atsakingi už šio straipsnio 1 dalyje nurodytą apsaugos ir saugos reikalavimų, taip pat šio įstatymo 17 straipsnyje nustatytą darbuotojų atitikties reikalavimų įgyvendinimą.

4. Vyriausybė tvirtina pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurių fizinę apsaugą vykdo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašą. Už nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurie neįtraukti į šioje dalyje nurodytą sąrašą, fizinės apsaugos organizavimą atsakingi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovai.

19 straipsnis. Komisija

1. Vyriausybė sudaro Komisiją ir tvirtina Komisijos darbo tvarkos aprašą. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį. Komisijos nariai turi būti nepriekaištingos reputacijos. Komisijos nariams taikomi tokie patys kaip ir valstybės tarnautojams Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatyti kriterijai, kuriais remiantis asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos. Paskirti Komisijos nariai pasirašo nešališkumo investuotojams deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą, kurių turinio reikalavimus nustato Komisijos darbo tvarkos aprašas. Komisijos nariu negali būti valstybės politikas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

2. Komisija suinteresuotų subjektų prašymu ar savo iniciatyva:

1) atlieka investuotojo, sandorio ar sandorio šalies (trečiojo asmens) ir asmenų, siekiančių įgyti ar įgijusių transliavimo ir (arba) retransliuojamo turinio licenciją, patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ir priima sprendimą arba teikia išvadą ar rekomendacijas Vyriausybei ir (ar) investuotojui ar sandorio šaliai (trečiajam asmeniui);

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

2) Vyriausybės arba Seimo prašymu teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo 4 priede nurodyto Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašo keitimo;

3) Vyriausybės prašymu teikia rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų, jų apsaugos ir apsaugos zonų nustatymo;

4) Vyriausybės arba Seimo prašymu teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo 1 priede nurodyto Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašo keitimo;

5) priima sprendimą dėl pripažinimo, kad tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos tikslai, investavimo politika ir veikla atitinka nacionalinio saugumo interesus ir kad tarptautinė finansinė institucija ar organizacija pripažįstama kaip nekelianti grėsmės nacionaliniam saugumui, o jos patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama;

6) šio įstatymo numatytais atvejais priima sprendimus pritarti arba nepritarti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui į kitos teisinės formos juridinį asmenį ar jų likvidavimui;

7) privatizavimo institucijos, Privatizavimo komisijos arba Vyriausybės prašymu teikia rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų privatizavimo;

8) teikia išvadą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo;

9) teikia rekomendacijas dėl į Pareigų sąrašą įtrauktinų pareigų ir pirmos bei antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių patvirtintų rangovų ir (ar) subrangovų darbuotojų pareigų sąrašų, taip pat dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

10) teikia informaciją, nuomonę, išvadas ir rekomendacijas dėl kitų nacionalinio saugumo interesams užtikrinti būtinų priemonių, susijusių su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsauga;

11) teikia Vyriausybės įgaliojimai institucijai rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės naujo saugumo plano parengimo, esamo saugumo plano koregavimo ar vykdymo;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

12) atlieka asmenų, tiesiogiai prašančių skirti tam tikrus radijo dažnius (kanalus) ar pateikusių paraiškas dalyvauti viešajame konkurse ar aukcione, kai skiriami tam tikri radijo dažniai (kanalai), ir (ar) turinčių teisę naudoti tam tikrus radijo dažnius (kanalus), taip pat jų naudojamos ir (ar) planuojamos naudoti Elektroninių ryšių įstatymo 57¹ straipsnio 2 dalyje numatyta sąrašą nurodytos aparatinės įrangos gamintojų, tiekėjų ir (ar) jų priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikrą ir priima sprendimą arba teikia išvadą Vyriausybei ir tiesiogiai prašančiam skirti tam tikrus radijo dažnius (kanalus) ar pateikusiui paraišką dalyvauti viešajame konkurse ar aukcione, kai skiriami tam tikri radijo dažniai (kanalai), ir (ar) turinčiam teisę naudoti tam tikrus radijo dažnius (kanalus) asmeniui, kurio patikrą atliko.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-347](#), 2021-05-25, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12503

3. Pasibaigus metų ketvirčiui, per 20 darbo dienų Komisija privalo pateikti Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui informaciją apie praėjusio metų ketvirčio veiklos rezultatus, pasiektus atliekant šio straipsnio 2 dalyje nurodytas funkcijas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

19¹ straipsnis. Ryšių palaikymo punktas

1. Vyriausybė paskiria instituciją, atliekančią Reglamente (ES) 2019/452 ir šiame įstatyme nurodytas Ryšių palaikymo punkto funkcijas.

2. Ryšių palaikymo punktas atsakingas už gautos informacijos apie Lietuvoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse planuojamas ar padarytas tiesiogines užsienio investicijas perdavimą pagal Reglamentą (ES) 2019/452 ir šį įstatymą Komisijai ir suinteresuotoms Lietuvos institucijoms, kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms ir Europos Komisijai.

3. Valstybės institucijos ir įstaigos, visų pirma nurodytos šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalies 2–10 punktuose, teikia Ryšių palaikymo punktui Reglamento (ES) 2019/452 taikymo tikslais reikalingą informaciją apie Lietuvoje planuojamas ar padarytas tiesiogines užsienio investicijas ir sprendimus, susijusius su tiesioginių užsienio investicijų tikrinimu.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

20 straipsnis. Sprendimų, priimtų taikant šį įstatymą, teisminė kontrolė

Šio įstatymo pagrindu Komisijos, viešojo administravimo subjektų priimti sprendimai gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Toks skundas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 45 dienas nuo skundo priėmimo dienos, o apeliacinis skundas dėl pirmosios

instancijos administracinio teismo sprendimo – ne vėliau kaip per 30 dienų nuo apeliacinio skundo priėmimo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

PIRMOS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. Įmonė, vykdanči branduolinės energetikos objekto (objektų), išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą, statybą, eksploatavimą, eksploatavimo nutraukimą ir uždaryto radioaktyviųjų atliekų atliekyno (atliekynų) priežiūrą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

2. Įmonė, patikėjimo teise valdanti Klaipėdos valstybinį jūrų uostą (uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus ir kitus infrastruktūros objektus).

3. *Neteko galios nuo 2019-01-01.*

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1453](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11765

4. Įmonė, teikianti oro eismo vadybos, ryšių, navigacijos ir stebėjimo, oro navigacijos informacijos bei paieškos ir gelbėjimo koordinavimo paslaugas.

5. Įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius.

6. Įmonė, patikėjimo teise valdanti tarptautinius Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus.

7. Įmonė, tvarkanti pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus (Juridinių asmenų registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą ir registrą).

2. *Neteko galios nuo 2020-08-01.*

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

9. Įmonė, aptarnaujanti civilinį susisiekimą kariniame Šiaulių aerodrome.

10. Viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka.

11. Įmonė, patikėjimo teise valdanti Lietuvos valstybinius miškus.

12. Įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės automobilių kelius.

Papildyta punktu:

Nr. [XIII-3090](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13967

ANTROS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. UAB „EPSO-G“.

2. UAB „Ignitis grupė“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

3. AB „Ignitis gamyba“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

4. LITGRID AB.

5. AB „Energijos skirstymo operatorius“.

6. Nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme.

7. AB „Amber Grid“.

8. Paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme.

9. UAB „Ignitis“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

10. Suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius.

11. Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“.

12. Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“.

13. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, nurodytas Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

14. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse nurodytos geležinkelio įmonės (vežėjai), kurioms (kuriems) suteikiama išimtinė teisė gauti minimalųjį prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros paketą teikiant tranzito geležinkelių transportu paslaugas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

15. Akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

16. Akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

17. Akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

18. Akcinė bendrovė Lietuvos paštas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

19. UAB „Geoterma“.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

20. AB „Detonas“.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

21. Akcinė bendrovė „Problematika“.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2529](#), 2019-11-14, paskelbta TAR 2019-11-15, i. k. 2019-18359

22. Akcinė bendrovė „Kelių priežiūra“.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2529](#), 2019-11-14, paskelbta TAR 2019-11-15, i. k. 2019-18359

23. Paskirtasis kaupimo sistemos operatorius, numatytas Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatyme.

Papildyta punktu:

Nr. [XIV-233](#), 2021-04-01, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07424

TREČIOS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“.
2. Akcinė bendrovė „Achema“.
3. Projekto įgyvendinimo bendrovė, numatyta Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme.
4. Telia Lietuva, AB.
5. Įmonė, teikianti penktosios kartos judriojo ryšio (5G) paslaugas ar valdanti šioms paslaugoms teikti reikalingą infrastruktūrą. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato kriterijus, pagal kuriuos įmonė laikoma teikianti penktosios kartos judriojo ryšio (5G) paslaugas ar valdanti šioms paslaugoms teikti reikalingą infrastruktūrą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮRENGINIŲ IR TURTO SĄRAŠAS

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinti infrastruktūra:

a) branduolinės energetikos objektai, išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą;

b) tarptautiniuose Vilniaus, Kauno, Palangos oro uostuose ir tarptautiniame Šiaulių kariniame oro uoste esantys aerodromai, Jonavos aerodromas (Rukloje), Kazlų Rudos aerodromas, Pajuosčio aerodromas, S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas ir Šilutės aerodromas;

c) valstybinės reikšmės automobilių keliai;

d) viešojo geležinkelių infrastruktūra, Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausantys geležinkelių paslaugų įrenginiai ir kiti įrenginiai bei turtas, reikalingi sklandžiam geležinkelių transporto eismui užtikrinti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

e) Klaipėdos valstybinio jūrų uosto hidrotechniniai įrenginiai, krantinės, navigacijos keliai ir kanalai, navigaciniai įrenginiai ir kiti infrastruktūros objektai;

f) oro erdvės valdymo sistemos, oro eismo srautų valdymo sistemos, oro eismo paslaugų sistemos, ryšių sistemos, navigacijos sistemos, stebėjimo (apžvalgos) sistemos įrenginiai, oro navigacijos informacijos paslaugų sistemos;

g) valstybės įmonės Registrų centro informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, programinės įrangos platformos ir pagrindinių valstybės registrų bei valstybės informacinių sistemų, kuriose tvarkoma ypatingos svarbos informacija, duomenys.

h) Saugusis valstybinis duomenų perdavimo tinklas;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

i) Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinti infrastruktūra:

a) viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;

b) polderiai ir jų statiniai Klaipėdos ir Šilutės rajonų bei Pagėgių savivaldybėse;

c) suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūra, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;

d) Lietuvos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos elektros energetikos sistemos valdymo centras (taip pat elektros perdavimo sistemos valdymo ir duomenų bei elektros energetikos sistemos valdymo informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, realaus laiko programinės įrangos platformos) ir rezervinis valdymo centras;

e) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos dispečerinio valdymo centras;

f) 330 kV ir aukštesnės įtampos elektros energijos perdavimo linijos ir elektros energijos perdavimo jungtys su užsienio valstybių elektros energetikos sistemomis (elektros energijos perdavimo linijos, skirstyklos, keitiklių stotys), reikalingos elektros energijos perdavimo funkcijai atlikti;

g) Lietuvos elektrinė;

h) Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė;

i) Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinė;

j) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomos gamtinių dujų perdavimo sistemos vamzdynas (išskyrus vamzdyno dalį, iš esmės naudojamą gamtinėms dujoms vietoje paskirstyti, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams), dujų kompresorių stočių ir tarpvalstybinių dujų apskaitos stočių pagrindinė technologinė įranga (gamtinių dujų perdavimo vamzdynai, kompresoriai, turbinos), reikalinga gamtinių dujų perdavimo funkcijai atlikti;

k) valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai;

l) valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Subačiaus gyvenvietėje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai;

m) Būtingės naftos terminalas ir jo priklausiniai;

n) aerodromai pagal Vyriausybės nutarimu patvirtintą sąrašą;

o) elektros energijos kaupimo įrenginiai, įrengti įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymą.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [XIV-233](#), 2021-04-01, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07424

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema.

Papildyta priedu:

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1677](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 73-3354 (2003-07-23), i. k. 1031010ISTA0IX-1677

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio papildymo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2000](#), 2004-02-05, Žin., 2004, Nr. 28-871 (2004-02-21), i. k. 1041010ISTA0IX-2000

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 2, 3, 4 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 5 straipsniu įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-621](#), 2006-05-25, Žin., 2006, Nr. 65-2385 (2006-06-10), i. k. 1061010ISTA000X-621

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1 punkto pripažinimo netekusiu galios įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1079](#), 2007-04-05, Žin., 2007, Nr. 46-1714 (2007-04-26), i. k. 1071010ISTA00X-1079

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1447](#), 2008-02-01, Žin., 2008, Nr. 19-675 (2008-02-14), i. k. 1081010ISTA00X-1447

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio pakeitimo bei papildymo ir įstatymo papildymo 4(1) straipsniu įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-375](#), 2009-07-21, Žin., 2009, Nr. 93-3968 (2009-08-04), i. k. 1091010ISTA00XI-375

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2087](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 76-3931 (2012-06-30), i. k. 1121010ISTA0XI-2087

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-853](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04861

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1272](#), 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14493

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2396](#), 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-15, i. k. 2016-16847

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2593](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20670

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-473](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-06-27, i. k. 2017-10837

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-979](#), 2017-12-21, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21735

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-992](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01004

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1453](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11765

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 priedo pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1859](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00219

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. XIII-992 2 ir 4 priedų pakeitimo įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2529](#), 2019-11-14, paskelbta TAR 2019-11-15, i. k. 2019-18359

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. XIII-992 2 priedo pakeitimo įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2708](#), 2019-12-19, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21555

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 10, 11, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12-1 straipsniu įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3069](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14344

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3090](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13967

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 priedo pakeitimo įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3257](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15772

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20 straipsnių, 1, 2, 3, 4 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13-1, 17-1, 19-1 straipsniais ir 5 priedu įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3284](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-18, i. k. 2020-19502

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 15 straipsnio pakeitimo įstatymas

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-233](#), 2021-04-01, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07424

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 5 straipsnio, 2 ir 4 priedų pakeitimo įstatymas

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-347](#), 2021-05-25, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12503

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13-2 straipsniu įstatymas